

Igaz ember, s jó katona

– Tantestület a közös cél érdekében

„De rettenetes volna most az elmúlásra gondolni, ha semmit sem tettem volna az életemben. Alázatosan borulok Istenem elé, hogy hőssé, igaz emberré, jó katonává tett.” - olvashatjuk Nagy Sándor József búcsúlevelében. Budakeszin 1989. óta őrzi intézmény Nagy Sándor József emlékét, s a nevét választó gimnáziumból egyre többet hallani országos tanulmányi versenyeken kimagasló eredményeket elért diákokról, a felsőoktatási intézményekbe felvételt nyertek növekvő arányáról, a különböző idegen nyelvek elsajátításában, valamint a művészet és az informatika területén elért sikereiről. A jelenlegi igazgató, a fizika szakos dr. Dömötörné Papp Hargita segítő társával és helyettesével, a történész Áfra Sándorral együtt 12 éve áll az iskola élén, őket kérdeztem arról, hogyan történt a névválasztás, mi lehet az elért eredményekben rejlő titok nyitja?

– Nagy Sándor József Nagyváradon született 1804-ben. – kezdi beszélgetésünket Áfra Sándor igazgatóhelyettes. Már tizenöt évesen katonai pályára lépett, szolgálta az osztrák császári hadseregben kezdte. Tüzér, majd huszáralakulatoknál szerzett érdemeket, de súlyos betegsége miatt korán le kellett szerelnie. A Bánságban, Zombolyán élt, amikor a pesti forradalom híre eljutott hozzá. Már áprilisban jelentkezett a nemzetőrségbe, s őrnagyi rangban Kiss Ernő és Damjanich János oldalán harcolt az ellenük támadó délvidéki szerbek ellen, majd Szolnokról az ő vezetésével verték ki a magyar dragonosok a császári erőket. 1849 áprilisában a tavaszi hadjárat valamennyi csatájában ott volt, különösen kitűnt a váci és a nagysálói ütközetben. A Buda visszavívásáért indított hadműveletnek ő volt az egyik főszereplője. Május első napjaiban Budakeszin állomásozott, főhadiszállása a tavaszi hadjárat valamennyi csatájában ott volt, különösen kitűnt a váci és a nagysálói ütközetben. A Buda visszavívásáért indított hadműveletnek ő volt az egyik főszereplője. Május első napjaiban Budakeszin állomásozott, főhadiszállása a mai Fő utca 187. sz. házban volt. Az itt tartott haditanács tervei alapján május 5-én gyalogos honvédek élén ő tört be elsőként a Várba. A Habsburgok trónfosztásával szabadságharcunk a tetőpontjára jutott. Az osztrákok azonban szövetségesre találtak az orosz cárban, és az összehangolt intervenció támadás összeroppantotta a magyarok utolsó erőit. 1849 augusztusában tisztjei közlik Nagy Sándor Józseffel, hogy még nyitva az út fölött. A tábornok menekülésre nem gondolt, és ezért indulatosan a következőket mondta: „Én nem szököm el! Meggyőződéssel harcoltam ügyünk mellett, itt maradok. Tudom mi sors vár reám: A halál! Nevemet, becsületemet a szökés által nem szennye-

zem be.” A fegyverletétel után a magyar tábornokok orosz fogságba kerültek. A laza felügyelet mellett megszökhettek volna, azonban arra hivatkoztak, hogy becsületiszavuk, valamint az egyik orosz tábornok iránti tisztelet köti őket. Az aradi, császári hadbíróság felségsértés és hazárulás bűne miatt Nagy Sándor Józsefet és tizenkét tisztjét halálra ítélte. Nagy Sándor József emelt fővel, büszkén lépett fel az akasztófa alatti zsámolyra. Mielőtt a bakó a nyakára szorította a kötelet, főnhangon kiáltotta „Hodie, mihi, cras tibi! (Ma nekem, holnap neked!) Éljen a hazá!” Mivel településünk egyik házacskájában volt Nagy Sándor József főhadiszállása, mi sem tűnt természetesebbnek, mint hogy 1989-ben őt válasszuk névadónknak. Nagy Sándor József szülőháza Nagyváradon van, így kerültünk kapcsolatba testvériskolánkkal, a Nagyvárad Ady Liceummal, ahonnan 15 éve járnak hozzánk diákok, s mi is minden évben október 6. táján megkoszorúzzuk az emlékházat vagy az aradi emlékművet, így ápoljuk a kapcsolatot határainkon túl élő nemzetársainkkal.

– *Milyen eredményekről számolhat be az iskola?*

– A statisztikánk azt mutatja, hogy egyre több diákunk tanul tovább és olyan rangos egyetemeken, mint a BME, a SOTE, a Corvinus Egyetem, vagy az ELTE. Az idén az „A” osztályból továbbtanulók aránya 90% volt, a „B” osztályban 69%. Sikerünk nyitja talán abban a felismerésben rejlik, hogy a minőségi munka nem mindig pénz kérdése, hanem jó szervezés és egy közös cél érdekében való szoros együttműködés is: pedagógusaink a diákok érdekében minden egyebet félre tudnak tenni, s igyekeznek lépést tartani a kor kihívásaival. Visszatekintve ma már látjuk, hogy jól döntöttünk, amikor a testnevelés tagozat helyett elindítottuk az informatika, valamint a nyelvi tagozatot. Mára elértük, hogy évente számos diákunk hagyja el az iskolát közép-, illetve emelt szintű nyelvizsgálóval és vannak országos versenyeken döntőbe jutott tanulók is, ahonnan egyenes út vezet számukra a felsőoktatási intézményekbe. Ezekhez az eredményekhez persze nagyon kemény, szívós és kitartó munka szükséges, s az, hogy a tantestület „egy emberként” álljon ki, s ebben is mutasson példát a fiatalabb generációnak.

– *Kikre büszkék?*

– Informatikus szakembereinkre, a szoftverfejlesztő mérnökökre, rendszergazdáinkra, a villamosmérnökökre, a jogászokra, biológusokra, fizikusokra, közgazdászokra, egyetemi oktatókra, kutatóorvosra, kertészmérnökökre, borászokra, sportolók-

ra, sportriporterre, színészre, állatorvosokra, tanár kollégáimra és minden olyan tanítványomra, akik öregbítik iskolánk, hazánk jó hírét országokon belül és kívül.

– *De nem csak elméleti téren, hanem sportban is jeleskedik az iskola.*

– Az intézményünkben intenzív sportélet zajlik. Diákjaink többször részt vettek a Bécs-Budapest szupermaratoni futóversenyen és korosztályukban jó helyezéseket értek el. Az évenkénti budakeszi Marabu futóversenyen a középiskolás kategóriában „tarolnak” fiaink és lányaink. A gimnázium tanári és diák csapatai rendszeresen összemérik erejüket, tudásukat fociban, kosárlabdában. A diákok nem kis bosszúságára, azonban eddig a mérleg nyelve a tanárok javára billent. Közös tanár-diák csapat indult az amatőr röplabda Fűzfa Kupán és már második alkalommal sikerült a serleget megnyernünk.

– *Az elmúlt tizenkét évből mire emlékeznek a legszívesebben?*

– *Áfra Sándor:* A tanári munka legemlékezetesebb, legizgalmasabb része a tanulmányi versenyekre, vetélkedőkre készülés és természetesen az eredmény elérése. Diákjaim az elmúlt években megyei történelem versenyen többször 3. helyezést értek el. Tavaly az 56-os városi, szellemi vetélkedőn az 1. és a 3. helyet szerezték meg. A csúcs Zsigó Márton 12. A osztályos diákom teljesítménye, aki idén bejutott az Országos Középiskolai Tanulmányi verseny döntőjébe, és ezzel „besétált” a Corvinus Egyetem Közgazdász szakára! De emlékezetes az összes érettségi találkozó, ahol már oldott hangulatban, közösen elevenítjük fel a diákevek eseményeit.

– *Dr. Dömötörné Papp Hargita:* Az utóbbi évek legkedvesebb emléke a gimnázium fennállásának 40. évfordulója alkalmából szervezett ünnepségsorozat volt számomra: az udvar felújítása, a faültetés, a Nagy Sándor József-kiállítás, az iskolatörténeti bemutató, és a gálaest a volt diákok közreműködésével. Az elkövetkező 12 évben szeretnénk megvalósítani az iskolánk címerében leírt elveket: a „C”-nek (citius - gyorsabban), „A”-nak (altius - magasabban) és „F”-nek (fortius - erősebben). Szeretném, ha gimnazistáink tanulmányi teljesítménye a jövőben is a mostani töretlen fejlődési pályán haladna, s kellő mennyiségű anyagi javak állnának fenn tartónk rendelkezésére is, mellyel biztosítani tudnák a 43 éves iskola infrastruktúrájának felújítását, kollégáink anyagi és erkölcsi megbecsülését.

